

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛ.

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“.

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринков 19, II. пов. Ковто пошт. шк. 142.322 Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Нак. Редактор приймає вік 18—11 год. передпол. Рукописи не звертається.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 6,250.000 Мп. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Австрії 1 дол., Франції, Голландії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 л., Німеччині 11 мп. н. марок, Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. ко- лон. Румунії 100 лей, Болгарії 50 л., Австрії 11,000.000 мп. Найк адреси 1000000 мп.</p>	<p>В справі оголошень звертатися до Адмі- ністрації. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 250.000 Мп.</p>
---	--	--

Начальний редактор: Д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ.

Ірландська справа.

Людська пам'ять є коротка. Ще недавно тому шліп світу зворушувалася трагічний подія Ірландії, її боротьбою з Англією і її внутрішньою ворожнечою — інші таких справ як Ірландська виринуло багато більше. Цими днями радять у Лондоні конференція в справі розмежування Ірландських кордонів. Ірландія стала вільною державою, але на місці її конфлікту з Англією прийшли нові конфлікти — внутрішні, незгодні двох частин держави, що борються своїх ріжних світоглядів.

Англо-Ірландський договір з 1921 р. поладнав тільки тимчасово лінійні кордони між Північною Ірландією і т. зв. Вільною Ірландською Державою. 12-та стаття цього договору передбачувала Комісію, що має на завдання означити кордони цих частин у згоді з бажаннями населення наскільки вони дадуть погодитися з умовами економічними та географічними. Вільна Ірландська Держава мала дати одного уповноваженого, одного Північної Ірландії, а одного англійській уряд. Делегат Північної Ірландії станув на становищі, що стаття 12-та згаданого договору була прийнята безгоди населення цієї частини Ірландії і тому вони не є зв'язані домаганнями цієї статті. Представник цього населення сер Джеймс Крег заставив, що вони не називають свого делегата до пропонуваної комісії і що будуть боронити непорушної цілості шостої північної округи. А проте 6 тижнів по підписанню договору Крег зійшовся з покійним Коллінсом, що був тоді головою Тимчасового Ірландського Уряду і шла Ірландія була вшлена тим, що 23. січня 1922 два Ірландські провідники дійшли до порозуміння. Цей т. зв. „Пакт Крега-Коллінса“ змінив попередній договір настільки, що в наміщеній комісії не мав більше брати участі представник англійського уряду, а тільки два делегати двох частин Ірландії.

Щоб по підписанню пакту, два Ірландські провідники на новій конференції побачили, що справу кордонів розуміли зовсім инакше. Крег задав, що тут діло йде про авіаційне вирівняння ліній і виміну сіл протестанських на католицьких, про поправці деяких економічних аномалій; Коллінс навпаки мав на думці справу більших територій, головню двох великих округів Ферманга і Тирон, частину Савт Дави, Савт Армаг і т. д. Завдяки посередництву англійського уряду владою на якийсь час звести разом двох противників. 30 березня 1922. від проведом Льюйда Джорджа відбулася велика конференція, на якій два Ірландські уряди згодилися на майбутнє „йти спільно для добра мира і стримуватися від під-

Коллінсом, в майю цього року, але максималістичні гасла не мали вже великого успіху у анексії до угоди боротьбою Ірландії.

Довгий час справа спірних кордонів між двома ворогуючими частинами (протестантською та католицькою) Ірландії, висіла у повітря. Кабінет Болдуїна робив заходи, щоб zorganizувати бажану конференцію для вирішення цього питання. Але поки делегати згодились прийняти запрошення, консервативний англійський уряд ував. Давно намірена конференція була назначена на 1-го ц. м. Найважчим пунктом порозуміння стало питання округів Ферманга і Тирон. Ферманга має 61.836 мешканців, а який 34.740 є прихильниками Вільної Ірландської Держави, а 27.096 проти неї. В округі Тирон на 142.665 мешканців — 79.015 є „за“, а 63.650 „проти“. Кождий з цих округів вислав до англійського парламенту у

групі своїх послів: обох націоналістів, що мали на 6.000 голосів за собою більше від кандидатів т. зв. уніоністів, які є прихильниками Вільної Ірландської держави, в унії з Англією.

Обі частини Ірландії починають поволі розуміти свої нестачі та потреби порозуміння, без огляду на сильні контрасти поглядів, відомих релігійною ворожнечою. Питання кордонів може ще й не дуже вирішене на цей раз теоретично за столом, але в кождому разі відвічні сварки між двома Ірландськими племенами починають утихомирюватися. Розуміння спільних інтересів починає здобувати свій голос. Так само, як справу відношення Англії до Ірландії неможливо вирішити без спільної згоди обох сторін, так само і сама Ірландія не може ждати на вирішення своєї долі боротьбою, в якій нема такої переваги одної частини, щоб могла другу прогнати.

В посольсьнім клубі.

(Віа власного кореспондента.)

Вісник 4. лютого 1924.

В останні дні українські й посольський клуб у Софії зосереджує на собі багато уваги з боку газет, особливо польських; але відомості, які попадають до преси, де в чому помітно розходяться з дійсністю. Отже вважасмо потрібним дати в цій справі нашим читачам перевірені інформації.

Як відомо, посольсько-сенаторський український клуб складається з трьох груп: соціалістичної, найбільш численної, позапартійної і автономістичної (хольської). Ідея ріжниця між цими групами не могла не відбиватися на їх сумісній праці і деякі тертя в цій справі відчувались, але всіх членів клубу міцно зв'язував загально-національний ґрунт і загально національна безпека, від якої треба боронитися спільними силами. Не можна сказати, щоб цей зв'язок втрапив тепер своє значіння в очах членів клубу, але з тої пори, як всі послы в соціалістичному світоглядом об'єдналися під прапором УСДП, організаційні й тактичні вважання з боку партійних центрів не завжди могли укладатися в рамках загальної клубової дисципліни, не кажучи вже про певні розходження в справах соціальної природи. Отже само собою висунулося на перший план

питання, особливо для групи соціалістичної, про диференцію в окрему посольську фракцію, але тамким чинили, щоб в загально-національних справах не рвався організаційний зв'язок з рештою груп клубу.

Тепер, коли якраз загально-національна небезпека загострилась, послы-соціалісти відсунули на другий план принципово вже вирішене ними питання про задоження своєї окремої групи і залишаються в складі клубу — покищо на старих підставах. Має відбутися лише перетворення президії клубу. До цієї пори вона мала ієрархічний характер і на чолі її стояв пос. Самійло Підгірський. Уже з місяць тому пос. Підгірський заявив про бажання скласти з себе обов'язки голови клубу і хто стане на його місце та взагалі з кого складеться нова президія парламентського клубу — важко передбачити. Дехто з послів гадає, що вся президія може бути соціалістичною і тоді на чолі її стане посол Павло Васильчук; але не виключена можливість ієрархічної президії з головою Підгірським або Черкавським (сенатор) на чолі.

Справа ця має вирішитися в найближчі дні.

числа кандидатів дуже заважило бажання Леніна.

Хто буде наслідником Леніна? Питання це не відносилось лише до самої особи, яка вийде опорожнене місце. Воно ще більше відносилось до тої майбутньої політичної напрямної, якою статиме той наслідник Леніна. Чи стане ним Ленін, нещ, що буде продовжувати започатковану Леніном емансипацію комунізму в політиці і економіці, чи може який опозиціоніст або який Ленін, нещ, що поверне круто в дію, щоб навязати до понеханих Леніном, але вимже започаткованих колісь чистих комуністичних принципів у політиці та державному господарстві.

Повну перемогу віднесли в цьому випадку прихильники нової комуністичної ленінської політики, політичної емансипації комунізму, політичної відступу з давних позицій, бо наслідником Леніна вибрано саме Рикова. А Риков останніми часами був виконавцем нової економічної політики Леніна, був його правдою рукою на цьому полі і стояв на чолі Верховної Ради народного господарства від 1918 р. Отже переклад він на тому становищі всю еволюцію Леніна з лів на право в області всієї комуністичної політики та був фактичним реалізатором планів Леніна на економічному полі.

Риков — не Ленін останньої передсмертної едції. Ріжниця в тому, що Ленін був людинаю, якої вчинили посилли на собі тавро геніальності, а Риков є мало популярним, в широким масах мало відомим. Популярним став він випадково хіба через те, що унасліддя становив Леніна. Однак це не значить, щоб зі становищем унасліддя також впливлив, розмах, енергія та величавську волю і що найважливіше авторитет свого учителя. Чи і наслідник він виконає завдання, вложені на нього комуністами і наслідством Леніна, покаже будучина.

Та ми не були би справедливими, колиб не підкреслили, що Риков завзявши такій високий та відповідальний пост, не зможе набути в широким масах популярності і деякої поваги завдяки своїй мнунувшині. Як на революціонера, то його минуле світле. Родився він 1881 р. в Саратові в селянській родині. Вищу освіту покінчив у казанському університеті. Вже як студент був визначним членом російської соціалдемократичної партії. В 1901 р. арештований і засланий, в 1905 році пристає до більшовиків. Вибирають його тоді членом центрального комітету, в 1906 р. на штокгольмському з'їзді вибирають його вдруге до ЦК більшовицької фракції. В 1907 р. арештують його органи царської влади в друге і висилають в Самару на два роки, в 1909 р. наново арештують і висилають в Архангельську губернію на три роки. З заслання

Наслідник Леніна.

По смерті Леніна політичний світ дуже шкварився питанням, хто засяде на його місце. Згально думали

цей був спрямований в перший мірі проти кандидатів, з походження Жидів. Перемг отже в цьому відношенні комуністи мають в комуністичній фракції